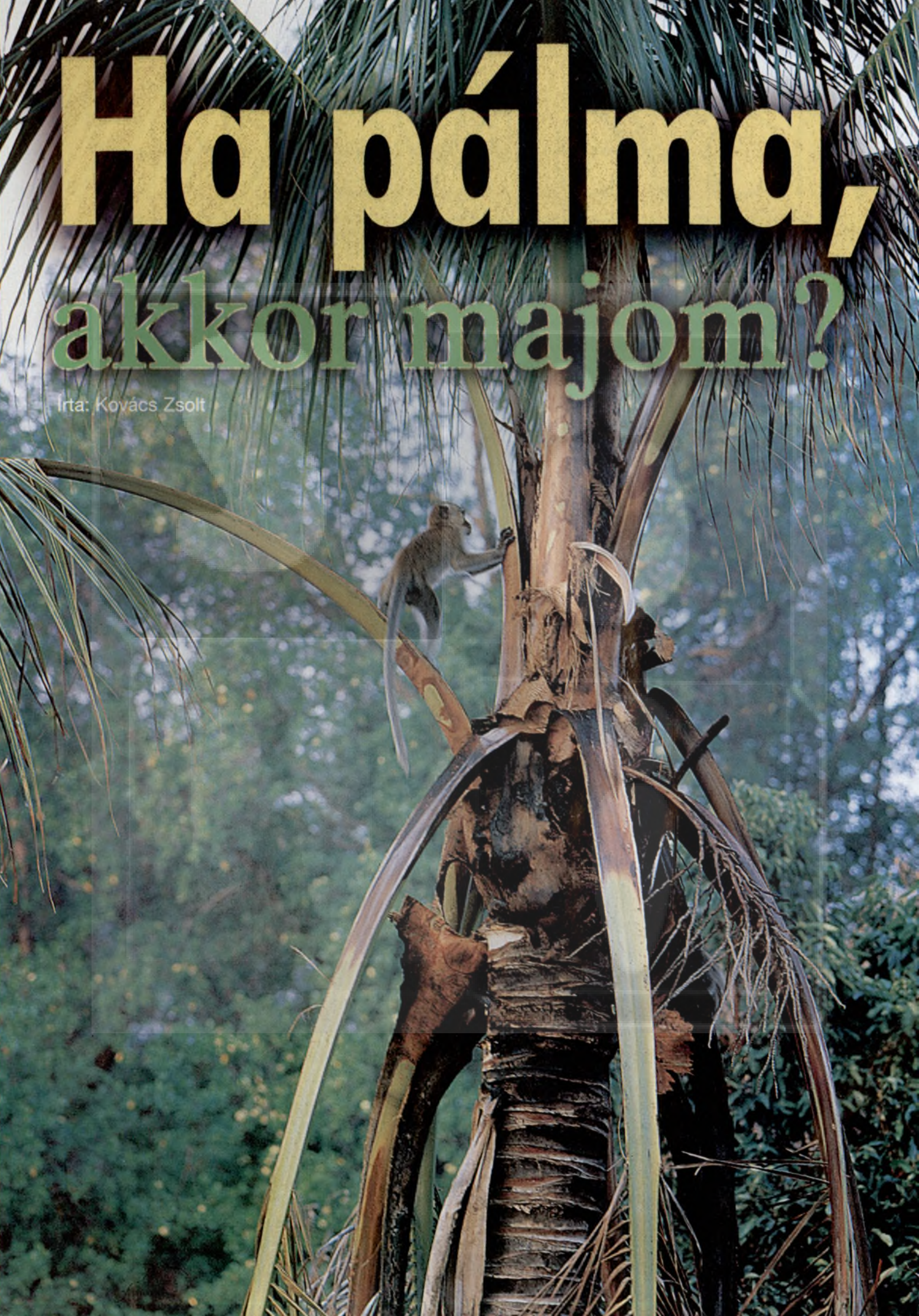

Ha pálma, akkor majom?

Írta: Kovács Zsolt

Dolgozó majom

A kókuszszedő emsemakákó biciklin utazik, és szívószállal issza a kókusztejet

Hangay György felvételei

Pedig a valóságban a majom és a pálma között nincs sok összefüggés. Sőt, „a” majom éppúgy nem létezik, mint ahogy „a” pálma sem, hiszen mindkettőből számtalan fajt ismer a tudomány, s a legtöbb majomfaj egyáltalán nem is él pálmaközelségben. Kivételt képez az Ázsiában honos, nagytestű emsemakákó. Ez a jellegzetesen kunkori farkú majom a

Ha valaki pálmafát rajzol, szinte bizonyos, hogy rajzol rá majmot is – és fordítva: a majmot majdnem mindenki úgy képzei el, hogy a pálmafán csimpaszkodik, és kókuszdiót hajigál. Mintha pálma és majom nem is létezhetne egymás nélkül!

kókuszligetek környékén is előfordul. Remekül mászik, így aztán igen könnyen feljut a pálma legtetejére. Ezt használják ki a helyi lakosok, és kókuszdió-szedésre idomítják a majmot. Míg a majom dolgozik, a gazda hűsölhet a pálma árnyékában – nem éppen igazságos munkamegosztás!

Vigyázz, a majom harap!

Ám ha a majmok nem is a pálmaligetekben élnek, akkor hol? Ahányan, annyifelé: a páviánok többsége

venniük a harcot az ellenséggel. Jaj annak a párducnak, amelyik páviánhúrra vág, és nem eléggé óvatos! De nem irigylésre méltó annak a turistának a helyzete sem, akire megorrolt egy páviáncsapat. A legjobb esélyük a páviánvadászatra talán az összehangoltan vadászó csimpánzoknak van, ők étlapjukat gyakran színesítik majomhússal.

Leveleket eszegetnek

Míg a páviánok és a makákók a magoktól a kisebb állatokig szinte minden felfalnak (ezért nagyon könnyen tarthatók állatkertben, lévén nem kényes a gyomruk), addig sok majom-

Majomperspektíva

Indiában a szentként tisztelt hűlmánok a városokba is beköltöznek

Kontyó-Illyés György felvételei

például szavannán vagy felsivatagos körülmények között. Igencsak szervezett, nagy hordákban keresik táplálékukat. A hímek különösen erősek, szemfoguk hatalmas és igen hegyes. Ennek pedig az oka, hogy míg az őserdőben, erdős területeken élő cercókok, kolobuszok és langurok fáról fára ugrálva hamar el tudnak illanni, a nyílt terepen élő páviánoknak fel kell

Hangay György felvétele

Munkatársak

A látszat ellenére a munkára fogott majomnak nincs arany-élete: gazdája láncon tartja

fajt válogatóssá tett a gazdag élőhely, az erdő. Nekik nem kell egész nap keresgélve vándorolniuk: szinte szájukba nő a falevél. Tipikus lombevők a langurok és a kolobuszok: számukra a sok gyümölcs akár mérgező is lehet. Ezt az állatkeretekben régebben nem tudták, így e nagyon szép majmok többnyire csak rövid ideig éltek fogságban, és nem persze nem is szaporodtak. Manapság az állatkeretekben télire lefagyasztják számukra a lomb-eledelt. Egyébként a lombevésnek van egy nagy hátránya is: mivel a levelek tápértéke kicsiny, az azt fogyasztó főemlősöknek sok idő kell ahhoz, hogy jóllakjanak.

A majomvilág törpéi

A karmosmajmoknak még a legnagyobbika sem igen éri el a macska nagyságát, míg a legkisebb, a törpe selyemmajom – aki egyúttal a világ legkisebb majma – inkább aranyhőrcsög méretű. A karmosmajmok Közép- és Dél-Amerika erdeiben élnek.

A csimpánz nem is majom?

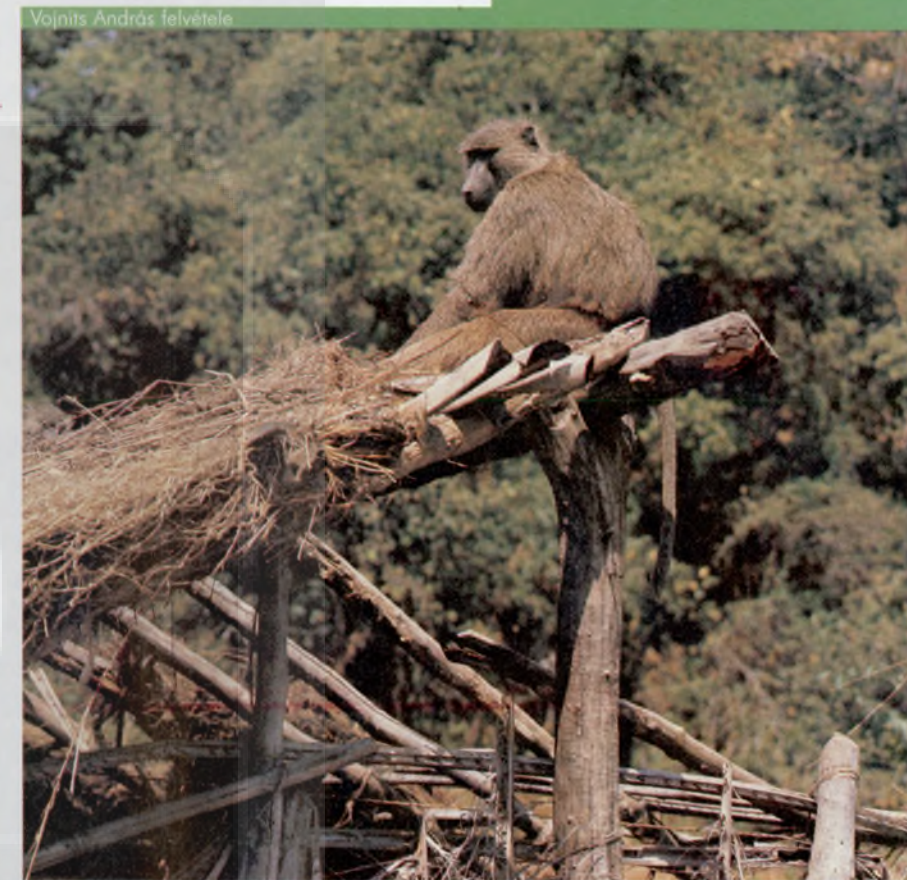
Az emberszabású majmok önálló csoportot képeznek a főemlősök között. Ezek az állatok voltaképpen közelebbi rokonságban vannak az emberrel, mint a többi majommal. Róluk a Süni következő számában olvashatsz!

Néhány közönségesebb fajuk beköltözött a városi parkokba is. Még e pinciny majmok sem nevezhetők tehát tipikus pálmalakónak: örökmozgó, gyors anyagcseréjű állatkák lévén, a táplálók, fehérjedús kosztot helyezik előtérbe, így leginkább rovarokat, nektárt, virágpórt, fánedvet és édes gyümölcsöket esznek. A nőstények általában ikreket hoznak világra, s a kicsik

felnevelésében a hímek is derekasan részt vesznek. Ezekkel az apróságokkal több állatkertünkben is találkozhatok, s mindenütt szépen szaporodnak.

Ez az Ön h&szam!

Páviának foglalták el az elhagyott afrikai falut

Vojnits András felvétele

Vojnits András felvétele

Kovács Zsolt felvétele

Öserdei akrobata

A gibbonok könnyen felismerhetők hosszú karjaikról. Könnyedén lendülnek fáról fára a lombkoronában, s az ágakon járkálva kitért karokkal egyensúlyoznak, mint a kötél-táncosok

Kókusz helyett hógolyó

Természetesen az említettek kivül még számos majomfaj él a Földön. Itt van mindjárt a dallamos hangjáról könnyen felismerhető gibbon, akinek a leghosszabb karja van az összes főemlős között. A gyapjasmajom bundája ugyanakkor oly tömött, hogy azt még egy csincilla is meg-

Anyu, védj meg!

A páviának fokkal-körömmel harcolnak, ha veszély fenyegeti őket

irigyelhetné. Örülhet is dús, víz-lepergető szőrének, amikor élőhelyén, Dél-Amerika őserdejében oly sok a csapadék. Aztán vannak olyan majmok is, melyek nem az esőerdők kényelmében élnek, hanem olyan helyeken, ahol a pálma egyáltalán nem is maradna meg. Ilyen például a japán makákó és a Nyugat-Kína hegyvidéki erdeiben honos piszeorrú karcsúmajom. Számukra az sem ismeretlen fogalom, ha a hó alól kell előkaparniuk szegényes táplálékukat – kókuszdió helyett pedig legföljebb hógolyót hajigálhatnak...